

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2012-2013 / ETAPA NAȚIONALĂ – 5 iunie 2013

COMPER – COMUNICARE, CLASA a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.**

Citește cu atenție textele, apoi bifează răspunsul corect:

A. *Munții Retezat fac parte din Carpații Meridionali, grupa muntoasă Retezat-Godeanu. Se înalță între două depresiuni importante, Petroșani și Hațeg, și între două râuri importante, Râul Mare, care îi delimitează la nord și est și Jiul de Vest, care îi delimitează la sud. Sunt înconjurați de munții Țarcu la vest, de munții Godeanu la sud-vest și munții Vâlcan la sud.*

Cel mai înalt vârf din munții Retezat este vârful Peleaga, având o altitudine de 2509 m. Este un vârf pe care se poate ajunge destul de ușor dinspre Poiana Pelegii trecând pe la lacul Bucura, lac care poate fi admirat în toată splendoarea lui de la înălțimea celor 2509 metri ai Pelegii. Se urmează Curmătura Bucurei, apoi custura. [...]

Partea cea mai importantă a masivului este alcătuită în principal din roci cristaline și se numește Retezatul Mare; partea sudică, cu relief dezvoltat și în mase mai importante de calcare, se numește Retezatul Mic. Ele se unesc în apropierea lacului Bucura.

(<http://ro.wikipedia.org/wiki>)

B. *Cum ieșim din pădure, apucăm la dreapta, și – după un ceas de suiș anevoios – ne oprim pe vârful Păpușii, munte gol și singuratic, înfipt deasupra Titvelor ca o căpătână de zahăr. De-aici, în zarea largă ce se deschide în jurul nostru, vedem limpede coamele munților cum se înșiră în depărtări: spre miazănoapte și apus ne îngrădesc piscurile pleșuve ale Vulcanului, care pornesc din fund, din coastele Oslii, și vin, în clocotișuri, până-n spintecătura Jiului, de unde-ncep să se ridice și să se înlănțuie gheburile din ce în ce mai mari ale Parângului, falnicul munte acoperit odinioară de ghețuri, din a căror înceată topire i-au rămas zănoagele de la Găuri, turme de stânci albe, rotunjite de frecarea apelor, iar printre ele, lacuri albastre și minunate căderi de izvoare, care fac din acest munte una din cele mai frumoase podoabe ale Carpaților noștri.*

(Al. Vlahuță, România pitorească)

C. *Suri ca penele de graur
Urcă munții în apus,
Un tighel îngust de aur
Seara-n jurul lor a pus
Raze rupte în crâmpenie
Joacă-n zimții lucitori...
Poala cerului o-ncheie
Mohorâte benți de nori.*

*Parcă apele n-au graiuri
Muți stau codrii, toți în șir.
Trece umbra peste plaiuri
Și le-mbracă-n mohair.
De pe prispa noastră scundă
Văd pe guri adânci de băi
Cum se varsă ca o undă
Întunericul pe văi.*

(Vasile Voiculescu, De pe prispa)

I. INIȚIERE

1. Conform informațiilor prezentate în textul **A**, munții Retezat se află:
 - a. între două grupe importante de munți;
 - b. între două depresiuni;
 - c. în apropierea Carpaților Orientali;
 - d. în partea sudică a României.

2. Cel mai înalt vârf din munții Retezat este:
 - a. Peleaga;
 - b. Curmătura Bucurei;
 - c. Vulcan;
 - d. Retezatul Mare.

3. Cele două râuri care delimitează munții Retezat sunt:
 - a. Retezatul Mare și Retezatul Mic;
 - b. Bucura și Jiu;
 - c. Râul Mare și Jiul de Vest;
 - d. Râul Mare și Retezatul Mic.

4. O structură prin care este descris vârful Păpușa în textul **B**:
 - a. *munte gol și singuratic*;
 - b. *falnicul munte acoperit odinioară de ghețuri*;
 - c. *turme de stânci albe*;
 - d. *piscuri pleșuve*.

5. În textul **B**, elementul central al peisajului descris este reprezentat de:
 - a. munți;
 - b. ape;
 - c. păduri;
 - d. câmpii.

6. În primele două versuri ale textului **C**, munții sunt prezentați prin intermediul următoarelor figuri de stil:
 - a. epitetul și comparația;
 - b. epitetul și enumerația;
 - c. comparația și enumerația;
 - d. repetiția și comparația.

7. În textul **C**, o structură care face referire la înălțimea munților este:
 - a. *Muți stau codrii, toți în șir*;
 - b. *De pe prispa noastră scundă*;
 - c. *Urcă munții în apus*;
 - d. *Trece umbra peste plaiuri*.

8. Secvența: *Parcă apele n-au graiuri/ Muți stau codrii, toți în șir*. sugerează:
 - a. înălțimea arborilor din codri;
 - b. rapiditatea apelor;
 - c. liniștea deplină;
 - d. nemișcarea codrilor.

9. Fac parte din câmpul lexical al *cerului* următoarele cuvinte din textul **C**:
 - a. raze, văi;
 - b. umbra, întunericul;
 - c. nori, seara;
 - d. raze, nori.

18. Adjectivul subliniat din secvența: *Un tighel îngust de aur/ Seara-n jurul lor a pus* are cazul și funcția sintactică:
- a. nominativ, atribut; b. acuzativ, atribut;
c. acuzativ, complement; d. genitiv, atribut.
19. Verbele din secvența: *Trece umbra peste plaiuri/ Și le-mbracă-n mohair.* au modul și funcția sintactică corect precizate în varianta de răspuns:
- a. indicativ, predicat verbal (ambele);
b. infinitiv, predicat verbal (primul), indicativ, predicat verbal (al doilea);
c. indicativ, predicat verbal (primul), infinitiv, predicat verbal (al doilea);
d. infinitiv, predicat verbal (ambele).
20. Apare un sinonim al substantivului în cazul acuzativ din secvența: *Parcă apele n-au graiuri* în varianta de răspuns:
- a. râurile; b. cascadele;
c. glasuri; d. putere.
21. Forma neaccentuată corespunzătoare a pronumelui personal subliniat din secvența: *poate fi admirat în toată splendoarea lui*, pentru același caz, este:
- a. -i; b. -i;
c. îl; d. nu există.
22. Se dau cuvintele: (1) *râuri*, (2) *anevoios*, (3) *i-au*. Sunt indicate corect grupurile de sunete în varianta de răspuns:
- a. (1) hiat; (2) diftong, (3) triftong;
b. (1) hiat, (2) diftong și hiat, (3) diftong;
c. (1) diftong, (2) diftong, (3) triftong;
d. (1) hiat, (2) hiat, (3) diftong.
23. Verbul din secvența: *Cum ieșim din pădure*, la aceeași persoană și număr, modul indicativ, timpul perfect simplu, are forma:
- a. ieșiră; b. ieșiserăm;
c. ieșirăm; d. ieșiseră.

III. STANDARD

24. Numărul formelor flexionare ale adjectivului subliniat din secvența: *este alcătuită în principal din roci crystaline* este:
- a. patru; b. trei;
c. două; d. una.

- 25.** Imaginile artistice din secvența: *gheburile din ce în ce mai mari ale Parângului, falnicul munte acoperit odinioară de ghețuri* sugerează:
- caracterul impresionant al peisajului descris;
 - un peisaj montan banal;
 - caracterul înspăimântător al muntelui;
 - strălucirea muntelui descris.
- 26.** Figurile de stil din secvența: *De pe prispa noastră scundă/ Văd pe guri adânci de băi/ Cum se varsă ca o undă/ Întunericul pe văi.* sunt, în ordine:
- epitet, epitet, comparație;
 - epitet, enumerație, comparație;
 - enumerație, comparație, epitet;
 - epitet, enumerație, epitet.
- 27.** Prin intermediul descrierii, în textul **B** se transmite:
- lipsa de interes a privitorului în raport cu peisajul descris;
 - admirația contemplatorului față de peisajul montan;
 - melancolia dată de trecerea timpului;
 - agitația care domină peisajul din cauza apelor vijelioase.

IV. EXCELENȚĂ

- 28.** În textul **C**, se transmite:
- sentimentul de liniște trăit la contemplarea unui peisaj montan seara;
 - încântarea provocată de răsăritul soarelui la munte;
 - neliniștea provocată de apropierea unei furtuni;
 - admirația față de măreția peisajului montan descris.
- 29.** Imaginile artistice din secvența: *Trece umbra peste plaiuri/ Și le-mbracă-n mohair.* sugerează:
- clarobscurul care domină peisajul înaintea răsăritului;
 - apropierea înserării și ștergerea conturilor clare ale reliefului;
 - umbrele lăsate de nori înaintea răsăritului;
 - luminozitatea aparte a cerului.
- 30.** Următoarea afirmație este corectă:
- În textul **A**, apar imagini artistice cu rolul de a ilustra implicarea afectivă a autorului.
 - În textele **B** și **C**, nu se transmit sentimente în raport cu aspecte din natură.
 - Textul **A** transmite sentimentele autorului.
 - În textele **B** și **C**, prin intermediul descrierii, se transmit discret sentimente.

GRILA DE NOTARE

Item	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rezultat	b	a	c	a	a	a	c	c	d	a	b	d	a	b	c

Item	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Rezultat	a	b	b	a	c	d	a	c	a	a	a	b	a	b	d